

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XXXVII. De Capellis Monachorum, & aliorum Religiosorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

TITVLVS XXXVII.

DE CAPELLIS MONACHORUM,
ET ALIORVM RELIGIOSORVM.

Quia Monachi, aliique Religiosi, præter Monasteria aliæque loca: quandoq; Capellas obtinent, seu Parochias plebanas; ideo de istis subiicitur hic Titulus, qui etiam extat in Sexto. Porro Capellæ nomine in Iure Canonico, ut notat Azor p. 2. Instit. lib. 3. c. 8. q. 2. aliquando significatur Altare, aliquando verò Oratorium, sive sacra ædícula à Templo seiuncta, vel ipsi Templo annexa, & adhærens: aliquando sacra ædícula intra Templum constructa, & ferreis, aut ligneis Cancellis clausa, unum, aut plura Altaria continens. Aliquando denique Capella appellatur quælibet Ecclesia, etiam Parochialis, per se, & seorsim existens, dummodo non sit Collegiata, ut ex Gonzales refert Barb. in Collect. ad Rubr. huius tit. Hic potissimum accipitur pro Ecclesia Parochiali unita, seu incorporata Monasterio, sive Ecclesiæ Regulari.

§. I.

*De Capellanis constitutis in Capellis,
seu Parochiis, qua Monasteriis
sunt unita.*

I.

Quæritur primò. An, quando Monasterium, seu Ecclesia Regularis habet populum, sive curam animarum annexam, ei præfici possit Monachus, seu Regularis? Respon. Si Ecclesia, ubi Monachi collegialiter habitant, annexam habeat curam animarum, exercendam erga populum, ea non per aliquem ex Monachis; sed per Sacerdotem seu Capellanum sæcularem administrari debet, ab Episcopo institutum, ad nominationem, seu præsentationem Abbatis, & Conventus, prout sumitur ex c. In Ecclesijs; 1. h. t. ubi Urbanus III. ita rescribit: „ In Ecclesijs, in quibus Monachi habitant, populus „ non per Monachum regatur; sed Capellanus ab E- „ piscopo instituatur, ex consilio Monachorum, qui „ populum regat, ita, ut ex solius Episcopi arbitrio, „ ejus Capellani ordinatio, ac depositio, & totius vitæ „ conversatio pendeat. Et ita intellexerunt hoc cap. Abb. hic n. 1. Silv. V. Religio; 7. quæst. 7. Addit Abb. hic num. 4. hunc esse casum, in quo Clericus sæcularis instituitur in Ecclesia Regulari, nempe ratione curæ exercendæ, quæ Monasterio competit, ita tamen, ut non fiat unus ex Collegio Regularium: sed habeat Beneficium personale.

II. Ubi prætera notandum, dispositionem dicti cap. 1. habere locum, secundum jura antiqua, & considerato mero statu Monachorum; nam regulariter Monachi nõ debent præfici curæ Ecclesiæ sæcularis, ne detur illis occasio vagandi: sed solùm propter necessitatem, si non reperiantur idonei Clerici sæculares, possunt curæ plebis præfici, & sic Textus iste

est intelligendus: non item, si necessitas non urgeat, quia alij idonei Sacerdotes haberi possunt; nam quando Parochia aliqua est unita Monasterio, pleno jure id est, quoad spiritualia, & temporalia, cum cura animarum non est collata ipsi Collegio, seu Conventui Monachorum; cum sint ibi, non ut ipsi curam illam exerceant: sed ut regulariter vivant, ac proinde cum est unita, non ipsis Monachis: sed potius Ecclesiæ, forum, ideòque Presbyter curam exercens; ab Episcopo institui debet: sed cum consilio Monachorum, & ad præsentationem eorum, Abb. in tit. c. 1. nu. 4. h. t. Verum spectato Jure hodierno, si Ecclesia Parochialis Monasterio pleno jure sit unita, non prohibentur Abbates, seu Prælati Regulares ibi constituere Vicarium Regularem, ab Episcopo examinandum, & approbandum, qui ex Monasterio curam erga plebem administret, & exerceat, nisi in litteris foundationis expressum sit, ut per Vicarium sæcularem Parochia administretur, vel nisi ex recepta, & diuturna consuetudine Vicarius sæcularis in Ecclesia unita institui debeat, & intitulari, per quem Parochia administretur, Laym. in qq. Canon. de Præl. Eccles. quæst. 206. resp. 1.

III. Consentit Concil. Trident. Sess. 25. cap. 11. de Regul. ubi decernit, ut in Monasterijs, seu Domibus virorum: seu mulierum, quibus imminet cura animarum circa personas sæculares, præter eas, quæ sunt de illorum Monasteriorum, seu locorum familiarum personarum tam Regulares, quàm Sæculares hujusmodi curam exercentes, sub sint immediate in ijs, quæ ad dictam curam, & administrationem Sacramentorum pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cujus Diocesi sunt sita, nec ibi aliquotiam ad nutum amovibiles deputentur, nisi de ejusdem consensu, & prævio examine per eum, aut Vicarium faciendo, exceptis quibusdam Monasterijs, de quibus ibidem.

IV. Quæritur secundò. An, & in quibus Capellanus, seu Vicarius, sive Sæcularis, sive Regularis,

zis, qui in Capella, seu Parochia Monasterio unita est constitutus, subiectus sit iurisdictioni Episcopi? Respond. Si Parochia Monasterio sit unita, seu incorporata iure plenissimo, siue quoad omnia, ita ut etiam populus ab Episcopi iurisdictione sit exemptus, & Prælati Monasterij subiectus, tunc Episcopus Diæcesanus nihil juris habet in tali loco: sed tota iurisdictione ad Abbatem, seu Prælaturum pertinet; quippe cum ibi quasi Episcopalem iurisdictionem exerceat, & loco Episcopi, seu Ordinarii sit, ut docet Innocentius in c. 1. h. t. & Laym. in cit. q. q. de Præl. Eccles. elect. qu. 108. resp. 1. Et dictum supra Tit. 5. n. 217. Si verò in Capellis, seu Parochijs, quæ Monasterio plevo iure, id est, quoad spiritualia, & temporalia, sunt unitæ: sed non iure plenissimo, quia populus in spiritualibus Episcopo Diæcesani est subiectus, tum si Capellanus, seu Vicarius secularis sit instituendus, præsentatio spectat ad Monasterium; examinatio autem personæ, approbatio, & institutio, correctio, & visitatio, & consequenter etiam destitutio, siue depositio, ad Episcopum loci spectat, prout statuitur in c. 1. h. t. Joani. Andr. ibid. n. 1. & Abb. nu. 2. & 6. Idem etiam constat ex c. Presbyteri; unic. h. t. in 6. ubi decernitur: Presbyteri, qui ad curam populi à Monachis in eorum Ecclesijs præsentantur Episcopis (cujusmodi præsentatio fieri debet à Prælato, & Conventu de iure communi, Gl. hic v. Præsentantur;) & ab ipsis instituuntur, cum debent antesse perpetui (non enim Beneficia dantur ad tempus, Gl. hic v. Perpetui; & colligitur ex c. 2. dist. 70. perpetuum autem dicitur, quod durat ad hominis vitam, l. 1. ff. Pro socio) non possunt ab eisdem Ecclesijs, nisi per Episcopos, (vel eorum Vicarios) speciale ad hoc mandatum habentes, vel per eorum delegatos, Gl. hic v. Per Episcopos;) & quidem ex causa rationabili amoveri, non obstante quovis contrario statuto, vel consuetudine. Ratio est, quia talis Parochia, quoad curam animarum, seu plebis manet secularis, & Episcopo subiecta, nam Episcopus curam animarum, & iurisdictionem spiritualem in populum abdicare, seu deponere non potest, arg. l. pen. ff. de Offic. Præsid. & c. Cum venerabilis; 2. de censib. Franc. in cit. c. unic. n. 3. §. Sed si ad Monachos.

Porro non potest per ullam consuetudinem, vel statutum introduci, ut Prælati Episcopis inferiores, vel alij Clerici, etiam in Dignitate constituti, deponere, vel amovere possint Clericos, seu Ministros institutos, & intulatos in Ecclesijs curatis, quæ etiam quoad institutionem Ministrorum, sunt subiectæ Episcopo, Franc. in cit. c. un. n. 2. not. 4. & n. 3. in fine: esset enim hoc directè contrarium Episcopali iurisdictioni, & Ecclesijs noxium, si alius Prælatus inferior Clericos ab Episcopo institutos, eidemque subiectos posset deponere, ideoque sola consuetudo, vel statutum non potest tribuere potestatem, revocandi institutionem factam ab Episcopo. Veruntamen per privilegium, vel legitimam præscriptionem possunt Prælati inferiores, non tantum jus instituendi: sed etiam destituendi, seu deponendi acquirere: etiam privative siue exclusio Episcopo, Gl. in cit. c. unic. v. Consuetudine; Laym. in Concl. Canon. de iurisd. ordin. Concl. 77.

V. Illud hoc loco addendum, si in Capella, seu Parochia, Monasterio unita, quoad temporalia,

& spiritualia, ita tamen, ut populus ab Episcopo non sit exemptus: sed ejus spirituali iurisdictioni subiectus; si inquam, in tali Parochia sit positus Vicarius Religiosus Obedientiarius, tunc illum amovere, seu revocare potest Abbas, seu Prælatus Monasterij: quamvis etiam Episcopus, ex iusta causa, petere possit à Prælato, ut amoveatur, si nimirum non videatur esse idoneus. Sed & talis Vicarius Regularis, etiam si sit ex Monasterio exempto, & sic absolute non subit Episcopo, respectivè tamen, siue in ijs rebus, quæ ad curam Ecclesiæ, & Parochianorum, & Sacramentorum administrationem pertinent, v. g. utrum nomina Baptizatorum, matrimonio junctorum in libris scribantur, an Fabrica Ecclesiæ, & domus Parochialis conservetur &c. subest Episcopo, ita ut in his ab eo visitari, corrigi, & puniri possit, ut constat ex Bulla Leonis x. in Concilio Lateranensi edita, quæ habetur apud Quarantam in Summ. Bullarj. v. Privilegia Regularium; fol. 509. & ex Concil. Trident. Sess. 25. c. 11. de Regul. juxta declarationem Congreg. Concil. apud Gallem. ibid. n. 3. & ex Bulla Gregor. XV. quæ incipit, Immutabili, ante medium edita anno 1622. Laym. in qq. Can. de Præl. Eccles. elect. q. 208. resp. 2.

§. II.

An, & qualiter una Ecclesia non Cathedralis possit vendicare sibi ius in alia Ecclesia?

VI. De hac re agitur in c. Dilectus; 2. h. t. ubi talis casus proponitur. Syndicus Ecclesiæ Parochialis S. Cæcilie petivit à Procuratore Ecclesiæ S. Laurentij subjectionem in Scrutinijs (id est Cathedris, vel exorcismis, qui olim fiebant per 20. dies, ante Baptismum, c. Ante; §. 4. & c. seq. dist. 4. de consecr. Gl. hic v. In scrutinijs;) Baptismate, & Capitulis, (id est, Synodis, seu Conventibus, Gl. hic v. Capitulis;) & similibus, simul possessorum, & petitorum iudicium intendendo (super diversis) cum enim Ecclesia S. Laurentij sita sit, intra fines Parochiæ S. Cæcilie, aiebat Syndicus ejusdem, illam, de iure communi, subiectam esse Parochiæ, in qua sita est; quia nec privilegium exemptionis habet, nec præscriptionem allegare pro se potest, cum Ecclesia S. Cæcilie fuerit in possessione, adeoque præscripserit in omnibus prædictis, prout se per testes probaturum dicebat. Præterea cum coram Papa Cælestino III. super prædictis quæstio vertetur, M. Presbyter S. Laurentij sponte confessus fuit, quoad Scrutinium, & Baptisma se subiectum esse Ecclesiæ S. Cæcilie: & cum ex parte ejusdem Ecclesiæ testes producti, essent jurare parati, se prædictum Presbyterum diversis temporibus ad Capitulum vocasse, ipsumque venisse, idem Presbyter hoc ipsum confessus fuit. Quare Cælestinus Papa Ecclesiæ S. Cæcilie jus Capituli restitui iussit, quo se spoliatum fuisse, conquerebatur, salvo jure proprietatis S. Laurentij. Ex his itaque Syndicus Ecclesiæ S. Cæcilie, tum proprietatem, quoad Scrutinium, & Baptisma, tum possessionem, quoad Capitulum, voluit probare. Ad hæc procurator S.

Fff f 3

Lau-

„ Laurentij ex aduerso respondit, illam Ecclesiam
 „ immediatè ad Romanam Ecclesiam pertinere; cum
 „ enim Monialium fuerit Monasterium, & genera-
 „ liter seruetur in Urbe, ut nullum Monasterium Ti-
 „ tulari, seu Sæculari Ecclesiæ sit subiectum, ideòque
 „ incongruum esse videbatur, ut Regulares Sæculari-
 „ bus subijciantur; præterquam quòd Romanus Pon-
 „ tificex, usque ad tempus illud, in ea liberam institu-
 „ tionem, & destitutionem exercuerit: (& nuper
 „ M. Scriptorem in ea instituerit. Cum ergo ex
 „ eo appareat, quòd Jus commune assistat Eccle-
 „ siæ S. Laurentij, ideo Syndico S. Cæcilie con-
 „ trarium affirmanti, fidem non esse adhibendam, nisi
 „ speciale privilegium exhibuerit. Quòd autem di-
 „ xit, Ecclesiam S. Laurentij intra Parochiam S. Cæ-
 „ cilie sitam esse, idem Oeconomus penitus negat,
 „ additq; etsi verum id esset, satis tamen ex prædictis
 „ se esse defensum; confessionem autem Presbyteri
 „ M. factam super Scrutinio, & Baptismo Ecclesiæ S.
 „ Laurentij non potuisse præjudicare, cum nondum
 „ coram Cælestino Papa lis fuerit contestata. *Prout*
 „ *ista habentur in integra lectione hujus cap.*) His
 „ utrinque propositis, & auditis, Innocentius III.
 „ Oeconomum, seu Procuratorem S. Laurentij Syn-
 „ dico Ecclesiæ S. Cæcilie, quoad Baptismum, &
 „ Scrutinium condemnauit, ita tamen, ut per hoc
 „ Ecclesiæ Romanæ nullum præjudicium generetur,
 „ si quando jus suum persequi velit. In institutio-
 „ ne autem, & destitutione, & Capitulo, eundem
 „ Procuratorem ab impetitione Syndici penitus ab-
 „ soluit, eidem Syndico super hoc perpetuum silen-
 „ tium imponens.

VII. Pro explicatione hujus cap. notandum
 primò. Si subditus requisitus denegat alicui obedi-
 entiam, seu subjectionem, in cuius ipse possessione
 fuit, potest hic contra illum instituere Interdictum
 recuperandæ possessionis, prout sumitur ex *cit. c. 2.*
h. t. & tradit *ibid. Abb. n. 2. not. 3.* Nam Procurator
 Ecclesiæ S. Cæcilie dicebat, illam esse spoliatam posses-
 sione subjectionis, & obedientiæ ex eo, quòd Eccle-
 sia S. Laurentij eam denegaret, quam tamen antea
 præstare solebat: hoc ipso enim, quòd subditus ei,
 qui in possessione jurisdictionis, aut obedientiæ exis-
 tit, obedire recuset, tanquam subditus ipsi non sit,
 censetur eum spoliare, ideòque illi competit reme-
 dium recuperandæ possessionis, *Innoc. in c. Suborta;*
21. de sent. & re judic.

Notandum secundò. Ex eo, quòd Ecclesia ali-
 qua, præsertim Collegiata, seu Conventualis, sit po-
 sita intra fines alicujus Parochiæ, non rectè inferitur,
 illam esse subiectam eidem Parochiæ, neque hæc ha-
 bet intentionem, seu præsumptionem fundatam in
 jure communi, super subjectione Ecclesiæ sitæ intra fi-
 nes illius: ideòque in *cit. c. 2. h. t.* Syndicus Paro-
 chiæ S. Cæcilie, qui fuit actor, non plus per sen-
 tentiam obtinuit, quàm ab ipso fuit probatum, ma-
 ximè per allegationem confessionis factæ à Presbyte-
 ro, seu Rectore Ecclesiæ S. Laurentij, *Abb. h. c. nu. 3.*
& num. 11. Nec obstat *c. Constitutus;* 6. *supr. de Re-*
lig. domib. Nam loquitur de Episcopo, siue de Ec-
 clesia Cathedrali, non de inferiore; & nullibi repe-
 ritur jure expressum, quòd in hoc cap. à Syndico S. Cæ-
 cilie allegatum fuit, de jure communi Ecclesiam si-
 tam in aliqua Parochia, subiectam esse eidem, *Innoc.*

in cit. c. 2. ubi ait, hoc jus, ubi sit, ignoro. Et quan-
 vis Parochiani Ecclesiarum, seu Capellarum, que
 non habent Fontem Baptismalem, debeant infantes
 suos mittere ad Ecclesiam Parochialem, siue Matri-
 cem, pro Baptismo recipiendo: non tamen inde ne-
 cessario sequitur, ipsas Ecclesias, seu Capellas esse ab-
 solutè subiectas illi Parochiæ: & licet etiam Para-
 chiani Capellarum debeant Sacramenta recipere ab
 Ecclesia Parochiali Matrice, seu principali: non ta-
 men Presbyteri, seu Rectores earundem tenentur
 recipere ab illa, adeòque nec eidem Ecclesiæ subditi
 esse debent: sed subijciuntur ipsi Episcopo loci, *Innoc.*
in cit. c. 2. n. 4. Abb. ibid. num. 11. & 12. Similiter
 cum Monachi, seu Religiosi hoc tempore, secundum
 receptam consuetudinem, ipsimet Presbyteros pro-
 prios habeant, Sacramenta suis ministrant, non de-
 cet, eos subiectos esse, aut Ecclesiam illorum alicui Ec-
 clesiæ Parochiali: sicut etiam Monasterijs Monialium
 ab Episcopo plerumque proprijs Sacerdotes assignari
 solent, *Abb. in cit. c. 2. n. 17.*

Notandum tertio. Confessio Rectoris Ecclesiæ,
 quæ Collegium non habet, facta in iudicio Ecclesiæ
 nocet: non item confessio Ecclesiæ Collegiæ, quæ
 Conuentum habet, tunc enim requiritur confes-
 sio totius Collegij, *Abb. in cit. c. 2. n. 4.* Ratio est, quia
 Rectori Ecclesiæ non Collegiæ, v. g. Parochiæ,
 competit jus agendi in iudicio pro iuribus Ec-
 clesiæ: non autem Prælatus Ecclesiæ Collegiæ, si-
 ne Collegio, seu Conuentu agere potest in iudicio, al-
 tem in causis arduis, seu gravis momenti, ideòque
 neque confessio solius Prælati obest Ecclesiæ.

VIII. Notandum quartò. Si Clericus, vel Re-
 ligiosus citatus ad Capitulum, vel Synodum, non
 sponte, & ultro: sed tanquam obligatus comparuit,
 sine protestatione, exinde probari potest possessio
 subjectionis, ut docet *Gl. in cit. c. 2. V. Vocatus;*
ibid. Abb. n. 8. Necessarium tamen est, ut lapsus vo-
 catus ad Capitulum, comparuerit, quia potuit quan-
 dòque venire ex mera libertate, & non tanquam ob-
 ligatus, *Abb. c. l.* nisi tamen ex circumstantijs ap-
 pareat, semel tantum citatum paruissse, & venisse
 quasi obligatum, tum enim etiam per unum talem
 actum, potest citans possessionem subjectionis ac-
 quirere.

Notandum quintò. Etsi Monasterium, ali-
 quæ Ecclesia mutet statum, quia v. g. ex Regulari sit Sæcu-
 laris, aut vice versâ, non ideo amittit subjectionem,
 vel exemptionem: sed manet subiecta illi, cui
 prius fuit, vel exempta, sicut prius, ut docet *Jo. An-*
dreas in cit. c. 2. num. 12. & Abb. nu. 9. Ex quo infer-
 tur, si Ecclesia non exempta: sed subiecta Episcopo
 uniatur Monasterio exempto, manet subiecta, sicut
 prius *c. ult. de confirm. util. & viceversâ,* si Ecclesia ex-
 emptâ, & Romano Pontifici immediatè subiecta u-
 niatur Ecclesiæ non exemptæ, exemptionem suam
 non amittit, *arg. cit. c. 2. h. t.*

Notandum sextò. Si controversia sit de sub-
 jectione alicujus Ecclesiæ, & sententia lata sit contra
 Ecclesiam, quæ allegabat, se exemptam, non ideo
 præjudicatur Sedi Apostolicæ, quò minus illa probare
 possit, Ecclesiam illam immediatè sibi esse subiectam,
 uti sumitur ex *c. Ad audientiam;* 13. *de prescript. & ex-*
pressius habetur in c. Suborta; 21. *de sentent. & de re*
judic. Gl. in cit. c. 2. V. Generetur; h. t. *Abb. ibid. nu. 18.*

Ratio est, quia res inter alios acta, alijs præjudicare non debet, *toto Tit. Cod. Res inter alios acta &c.*

§. III.

De Monachis, non ponendis solis in Prioratibus, & eorum ab illis revocatione.

IX. De his agitur in primis in c. *Ex parte*; 3. h. t. Ubi habetur, quod Abbas, & Conventus Ri-
venensis questi sunt Honorio III. quod Episcopus
Venetensis velit ipsos compellere, ut in quibusdam
suis Prioratibus Diocesis dicti Episcopi, plures
Monachos instituerent, in quibus singuli hactenus
Monachi positi erant, cum tamen facultates Prio-
ratorum non sufficiant, ad plures alendos. Affere-
bant autem Litteras Apostolicas, in quibus manda-
tum fuit Abbati S. Albani, ut ipse inquireret de fa-
cultatibus Prioratorum, & si eas sufficientes com-
periat, plures Monachos in singulis Prioratibus in-
stitui curret: sin minus, inhibeat Episcopo, ne Ab-
batem, & Conventum molester, super pluribus in
eisdem instituendis, prout habetur in *integra le-
gatione hujus cap.* Unde Abbas, & Conventus dixe-
runt, sibi per Litteras Apostolicas concessum esse,
ut in singulis eorum Prioratibus, singuli Mona-
chi degerent (sicut antea solebant) si facultates
pro pluribus non sufficiant. Respondet Honorius
III. cum id repugnet Concilio Lateranensi (sub A-
lexandro III. quod refertur in c. 2. *De statu Mo-
nach.*) de quo nulla in prædictis Litteris fit mentio,
ideo non credere se hujusmodi Litteras à Sede A-
postolica emanasse. Si autem propter occupationes
nimias fortasse emanarint, nolle se per illas Con-
cilio Generali derogari.

X. Pro explicatione hujus cap. Notandum
primò. Quamvis Leges prohibitoriae, sicut & pæ-
nales, aliàs sint stricti juris, & interpretationis, ta-
men propter identitatem rationis extendi debent et-
iam ad casum non expressum, si ex illa colligi possit,
mentem, seu intentionem Legislatoris fuisse, et-
iam illum casum sub prohibitione comprehendere,
licet verbis formalibus non sit expressus. Exem-
plum habetur in c. *Ex parte*; h. t. ubi dicitur, re-
pugnare Concilio Lateranensi, si Monachi soli, sine
quibusdam Socijs, seu Fratribus, commorentur inter
Sæculares in Prioratibus; cum tamen Decretum Con-
cilij Lateranensis in specie non loquatur de Priorati-
bus: sed de Ecclesijs Parochialibus: sed quia ratio
prohibitionis in Lege expressa, eodem modo etiam lo-
cum habet in Prioratibus, ideo juxta mentem Con-
cilij censeri debent, etiam implicite comprehendi
Prioratus in illo Decreto prohibitorio, *Abb. in cit. c.
3. n. 1. h. t.*

Notandum secundò. Si quis impetret Litteras à
Sede Apostolica, contra Jus commune, vel Decretum
Concilij Generalis, censentur illæ subreptitiæ esse im-
petratæ, & non valent: nisi in Litteris expressa fiat de-

rogatio Juris illius, vel Decreti Concilij Generalis,
vel specialis de illo mentio fiat, prout sumitur ex cit.
c. 3. Non enim solet Papa facile concedere privilegia,
vel gratias, contra Jus commune, & Decreta Concilij
Generalis, quamvis absolute possit etiam illi deroga-
re, *Gl. fin. in cit. c. Ex parte.*

XI. Præterea in c. *Ad audientiam*; 4. & ult.
h. t. Honorius III. cum intellexisset, quod non-
nulli Monachi Episcopis Lege Diocesana (id est,
jurisdictionis, *Gl. hic V. Diocesana*) subjecti, in qui-
busdam Prioratibus habitent solitarij, contra sta-
tutum Generalis Concilij (Lateranensis relati, in
c. 2. *De statu Monach.*) mandavit Archiepiscopo
Burdegalensi, ut illorum Abbates, vel Priores, præ-
missa monitione, per Ecclesiasticam censuram com-
pellat, ut, vel Monachos ad Claustrum revocent, &
in ijs Ecclesijs per sæculares Clericos deserviri cu-
rent, vel si in illis manere Monachos velint, alios
Monachos eisdem associant, cum quibus vitam Re-
gularem ducere possint.

XII. Hinc colligitur primò. Quod correctio
Monachorum primo loco spectet ad Abbatem, &
quidem excluso Episcopo, ita ut præventioni inter
illos non sit locus, ideoque in cit. c. ult. Papa mandat
Archiepiscopo, tanquam Ordinario loci, non ut ipse
compellat Monachos redire ad Claustra: sed ut ipse
compellat Abbates, ut ipsi Monachos ad Monasteria
revocent; quamvis in defectum Abbatis, seu Præla-
ti, Episcopus possit supplere ejus negligentiam, &
ipse revocare, vel corrigere Monachos, c. *Quanto*; 7.
de Offic. judic. Ordin. Aliud est in Prælati Sæculari-
bus, habentibus subditos Clericos; cum illis enim E-
piscopus simul concurrat in exercenda jurisdictione,
ita ut sit locus præventioni, *Abb. in cit. c. ult. h. t. n. 1.*

Colligitur secundò. Quod in optione Abbatis
sit, ut, vel Monachos, qui in Prioratibus soli habi-
tant, ad Claustrum revocet, vel Socios Regulares eis
adjungat, *Abb. in cit. c. ult. num. 1.* Quod si facultates
Prioratus, ad plures Monachos ibi sustentandos, non
sufficiant, potest Abbas, vel alius Prælati Regularis
cogi ab Episcopo, ut per Sæculares Clericos rega-
tur: quamvis aliàs non possit Prælati Regularis Prio-
ratus solitos gubernari per Regulares, committere
Clericis Sæcularibus, *Abb. c. l.*

Porro etsi juxta Concil. Lateran. in c. 2. *de statu
Monach.* & c. *Ex parte*; 3. secundum integram ejus
lectionem, & c. ult. h. t. non unus tantum: sed plures
Socij adjungi debeant Monachis habitantibus in Pa-
rochijs, vel Prioratibus: id tamen jam à pluribus se-
culis non est observatum, ac proinde secundum jus,
vel morem hodiernum, si Ordo permittat, ut Mona-
chus, extra Monasterium degens, Prioratum aliquem,
vel Parochiam Monasterio unitam administret, satis
est, si unus Socius Regularis ei adjungatur, non ob-
stante Constitutione Pij V. edita anno 1567. die 15.
Novembr. in qua requiritur, ut cum Vicario Regulari
ad nutum amovibili, alij saltem 4. Monachi habi-
tent. Verum unum sufficere, vivâ voce declarasse
Gregorium XIII. refert *Quaranta in Summa Bullarij
V. Vicarius perpetuus, fol. 638.*